

Prædiken til 4. søndag efter trinitatis

Matt. 5, 43-48

Oftentimes tænker vi på bøn som vores bøn til Gud: Ønsker, længsler, behov, fortvivelse og håb. Men bøn er også Guds Bøn til os, ja sine steder har den mere karakter af *befaling* end af *bøn*, men alligevel; Gud har givet os en relativt fri vilje, vi kan jo lade være med at gøre, som Han siger; så i en vis forstand er det en bøn, når Jesus siger til os, hvordan vi skal leve.

Jesus lærer os at bede. *Fadervor* er den vigtigste bøn. Og *Fadervor* er mere end en remse: Jesus siger, vi skal gå ind i vores kammer og lukke døren efter os, når vi beder.

Vi beder i det skjulte og Gud lønner os i det skjulte. Bøn er altså en vekselvirkning mellem Gud og den bedende!

Vi sang "Nu titte til hinanden" som den første salme i dag. Der er en linje, hvor vi synger: "Han bærer barnet op til Gud på armen". Nu er vi jo alle Guds Børn, og netop i bønner, bærer Jesus os op til Gud.

I bønner bliver vi løftet op til Gud, så vi kan være sammen med Ham. Han hører os – og vi hører Ham.

Vi beder til Gud, om hvad der nu ligger os på hjerte. Og Gud beder os om noget, det som ligger Ham på hjerte. I bønner er vi altså hjerteligt til stede hos Gud, samtidigt

med at Gud er hjerteligt til stede hos os.

Vi udøser vores hjerte. Til Gud kan vi sige hvad som helst, ingen andre behøver at vide det, og Gud bliver aldrig stødt eller fornærmet.

Samtidigt lærer vi Guds vilje at kende. Gud har en mening og et mål med vores liv; det fortæller Han os om i bønner.

Det er bl.a. det, som bønner i *Fadervor*; *sked din vilje som Himlen*

således også på jorden, drejer sig om.

Sagt på en anden måde: *Når vi beder til Gud, så risikerer vi, at Han svarer!*

Søndagens to tekster har to etiske pointer:

GT: Efterlad noget af afgrøden på marken, så de fattige kan samle det sammen og på den måde få noget at spise.

De fleste kender linjen fra *Marken er mejet*: "Rev vi marken let, / det er gammel ret, fuglen og den fattige / skal også være mæt;" det er ikke alene *gammel ret*, det er *kanonisk ret* – altså *Bibelsk Ret*.

De, der har meget, har ansvar for, at de, der ikke har noget, alligevel ikke skal sulte!

Det er den grundlæggende etiske holdning, som Jesus også spiller på, når han siger, *vi skal elske vores næste som os selv!*

NT: Fjendekærlighed! Det er ellers noget af

en post: Vi skal elske vores fjender og vi skal bede for dem, som forfølger os.

Det er virkelig den yderste udfordring, Jesus giver os dér! Fjendekærlighed og bøn for dem, som forfølger os. Hvordan i alverden gør vi det? Det er er det, Jesus beder os om! Ja, vi kunne vende om og sige, at på *moderne dansk*, dér kunne man kalde det: *Bøn som konfliktløsning*.

Og inden jeg går videre med det, så vil jeg lige stille spørgsmålet, om *alternativet* til at bede for sine fjender er godt?

Krige og had, terror og mennesker som drives på flugt, intriger og dårligt klima, mennesker, som systematisk forsøger at gøre livet surt for hinanden. Det er den nuværende tilstand; der er plads til forbedringer.

Hvis vi elsker vores fjender og beder for dem, der forfølger os, hvad sker der så?

Igen er der to sider ved det at bede til Gud: 1. Vi håber på, at Gud vil gøre noget godt for os. 2. Det kan være, at Gud gør noget *med* os. Måske Gud hører vores bøn og får dem, som generer os, til at holde op. Måske Gud hører vores bøn og løser et problem for dem, der mobber, så de ikke mere har behov for at mobbe. Måske hører Gud vores bøn og hjælper *os selv* til at ændre adfærd, tanker eller udstråling – og hvem ved – måske er det dét, der skal til, for at vore plageånder holder op med at forfølge os? Når vi taler om bøn, er det altid vigtigt at være åbne. Vi ved ikke, hvilken løsning, der kommer til os.

Vi kan jo ikke manipulere med Gud; men vi kan øve os i at være åbne for, hvad Gud vil med os – det er som regel mere værdifuldt.

Hvad så med at elske vores fjender? Ja, for det første så er det noget af det, der ligger i

Geneve-konventionerne for krigsførelse: Selv i krig skal man behandle sine fjender menneskeligt og værdigt. Det er vanskeligt men vigtigt.

For nogle år siden oplevede vi vanskeligheder med at undgå, at krigsfanger blev udsat for tortur – af ”vestlige” soldater vel at mærke – men i europæiske kultur, de lande, som i de mindste en gang kaldte sig kristne, er man enige om, at selv fjender i krig er mennesker og har krav på et vist mindstemål af ordentlig behandling.

Lad mig prøve at vise det med det ganske almindelige danske ord: *Kærlighed*.

Det er nemlig et usædvanlig godt ord, vi har dér: *en kær – lighed!*

Hvis vi skal prøve at ”slukke en konflikt” eller afvikle et ”fjendebillede”, så skal vi prøve at vende situationen lidt på hovedet: I stedet for at fokusere på, hvor gode vi selv er og hvor onde de andre er, så skal vi prøve at finde de punkter, hvor vi ligner hinanden: Jeg er engageret i mit arbejde – og min kollega er engageret i sit arbejde.

Jeg har kone og børn – og ham med maskingeværet på den anden side af pigtrådshegnet har også kone og børn.

Jeg har et mindreværdskompleks og et ømt punkt et eller andet sted – og det menneske, som er blevet min fjende, har også et mindreværdskompleks og et ømt punkt et eller andet sted.

Hvis jeg forestiller mig selv i min fjendes sted, kan jeg måske finde flere forskellige ligheder – og med lidt held, eller med Guds hjælp – kan det udvikle sig til nogle ligheder, jeg kommer til at holde af: det bliver en *kær lighed*: Kærlighed.

Alt det her, det kan jeg jo ikke forlange af andre, det siger sig selv. Men jeg kan prøve at gøre det selv.

Naturligt nok får jeg også let brug for Guds Hjælp, før det kan lykkes.

Når der på den måde sker en forvandling med mig selv, så er det ikke usædvanligt, at ændringen smitter af på omgivelserne.

Og hvis det sker, så vil det jo have hjulpet, at jeg elsker min fjende.

Jeg kan godt lide dét perspektiv; for dér ligner det ikke et håbløst krav, der er umuligt at leve op til. Nej, dér bliver det Jesu hjælp til, at både vores eget og andres liv bliver bedre.

Det er ikke altid let; hvem har også sagt, det skal være det? Men det er muligt. Det lykkes ikke nødvendigvis fra den ene dag til den anden; men det er en meningsfuld proces.

Har vi virkelig det, der skal til, for at denne proces kan komme i gang – og bevæge sig i den rigtige retning? Ikke nødvendigvis.

Til gengæld er det lige præcis dét, som Jesus er allerbedst til: Kærlighed, tilgivelse, lidelse og forsoning!

Jesus kom til jorden med Guds kærlighed; vi må bede om at få del i den. Jesus tilgav dem, der bad ham, og på korset tilgav han enhver, som tror på Ham og beder om tilgivelse; vi må bede om at få del i denne evne til at tilgive.

Jesus har gennemlevet enhver form for lidelse; Han står også ved siden af os og hjælper os, når vi har det hårdt.

På korset forsonede Jesus Gud og mennesker. Vi må bede om at få del i denne forsoning, så vi både har et trygt forhold til Gud, og så vi

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

kan forsone os med vores fjender.

Med alt det som ballast kan vi tænke på vores fjende som et menneske, Jesus har lidt, er død og er opstået for.

Det har Jesus også gjort for mig; det er en lighed mellem min fjende og mig: Ja, det er en *kær lighed*; det er *kærlighed*.

Sådan kan jeg elske min fjende. For sådan elsker Jesus os begge – og sådan giver Han os begge opstandelse og evigt liv i glæde hos Gud efter døden.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Finn Feilan, Hansted

Klitmøller, Ræhr og Vigsø

Salmer:

750, 688, 370, 598, 696